

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO
INŠPEKTORAT RS ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, LOVSTVO IN RIBIŠTVO

NADZOR NA PODROČJU JAVNEGA NAROČANJA ŽIVIL IZ SHEM KAKOVOSTI IN EKOLOŠKIH PROIZVODOV

AVK DELAVNICA, 24. in 25. 08. 2022

mag. Primož Marolt, IRSKGLR

VSEBINA

- 1. Pristojnosti**
- 2. Pravne podlage**
- 3. Nadzor in prve ugotovitve**
- 4. Dileme in rešitve**
- 5. Statistični podatki**

1. Pristojnosti

- IRSKGLR izvaja nadzor nad realizacijo JN glede deleža ekoloških živil in deleža živil iz shem kakovosti
- Nadzor nad izvajanjem ZJN izvaja Državna revizijska komisija
- Nadzor nad varnostjo, kakovostjo in označevanjem hrane izvaja UVHVVR

2. Pravne podlage

Zakon o kmetijstvu – 58. b. člen

- Zavezanci za spoštovanje določb so pravne osebe, ki objavijo javno naročilo, ki se nanaša na živila (v nadaljevanju JN)
- Upoštevati je potrebno delež ekoloških živil in delež živil iz shem kakovosti
- Zavezanci so v roku 3 mesecev po plačilu zadnjega računa, ki se nanaša na JN dolžni pripraviti poročilo
- Poročilo mora vsebovati naslednje podatke za vsako leto realizacije JN posebej:
  - Vsa prejeta živila v kg
  - Delež ekoloških živil od vseh prejetih v kg
  - Delež živil iz shem kakovosti od vseh prejetih v kg

Zakon o kmetijstvu – 69. člen prehodne določbe

- Določbe 58. a člena se uporabljajo za tista javna naročila, ki so bila objavljena od 11.08. 2021 dalje

2. Pravne podlage

Uredba o zelenem javnem naročanju (ULRS, št. 121/2021)

Določa delež ekoloških živil in živil iz shem kakovosti živil, ki jih je naročnik **dolžan oddati** v JN in hkrati delež, ki ga je **potrebno realizirati** pri samem naročanju:

- ❖ Delež **ekoloških živil** znaša glede na celotno predvideno količino živil, izraženo v kilogramih, **najmanj 15 %**;
- ❖ Delež živil iz **shem kakovosti** znaša glede na celotno predvideno količino živil, izraženo v kilogramih **najmanj 20 %**.

3. Nadzor in prve ugotovitve

UPRAVNI POSTOPEK

- Inšpektor odredi ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi
- Ukrep se izreče z opozorilom na zapisnik ali z odločbo
- Pritožbe strank rešuje MKGP
- Številka zadeve je 061(1)_____inšpekcija

3. Nadzor in prve ugotovitve

PREKRŠKOVNI POSTOPEK

- Prekršek je storjen z opustitvijo ali s storitvijo
- Sankcije za prekrške so globa, opomin, odvzem predmetov
- Pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa lahko namesto izreka sankcije, kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep
- Pritožbe (ZSV) rešuje sodišče
- Številka zadeve je 710____ (kazensko prekrškovno pravo)

3. Nadzor in prve ugotovitve

UPRAVNI UKREP

- 175. člen ZKmet – inšpektor odredi ukrepe in opravi dejanja, za katere je pooblaščen

PREKRŠKOVNI UKREP

- Naročnik ne realizira javnega naročila iz 1. odstavka 58.b člena tega zakona glede predpisanega deleža ekoloških živil oziroma živil iz shem kakovosti iz razlogov, ki so na njegovi strani
- Ne pripravi poročila v skladu z 2. odstavkom 58.b člena tega zakona

Globa 2.000 – 10.000 EUR za pravne osebe in 200 – 1.000 EUR za odgovorne osebe

3. Nadzor in prve ugotovitve

PREKRŠKOVNI UKREP

- Naročnik v poročilu iz 2. odstavka 58.b člena tega zakona navaja neresnične podatke glede deležev ekoloških živil oziroma živil iz shem kakovosti

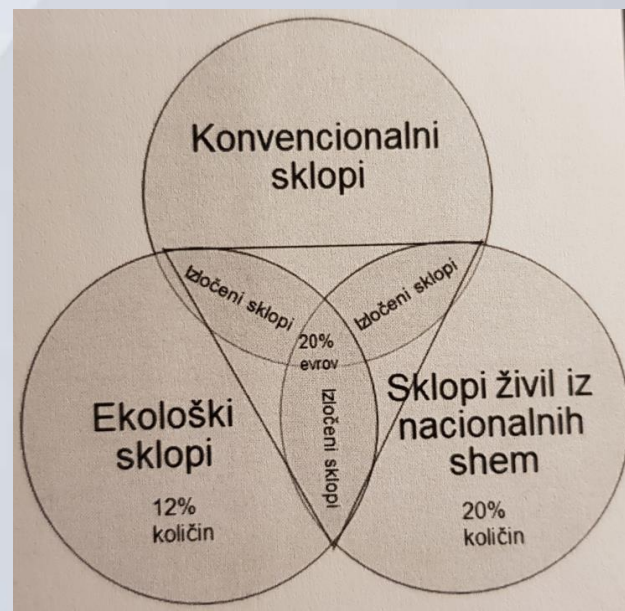
Globa 6.000 – 18.000 EUR za pravne osebe in 600 – 1.800 EUR za odgovorne osebe

3. Nadzor in prve ugotovitve

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO
INŠPEKTORAT RS ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, LOVSTVO IN RIBIŠTVO

- 5. točka 73. člena ZJN omogoča naročniku izločitev živil brez uporabe postopkov iz tega zakona, če je ocenjena vrednost teh evidenčnih javnih naročil za posamezen izločen sklop nižja od 80.000 EUR brez DDV
- Pri tem evidenčna naročila ne smejo presegati 20 % vrednosti vseh sklopov

3. Nadzor in prve ugotovitve

- Preveri se oddano javno naročilo in okvirni sporazum z dobavitelji po sklopih glede nadzora deleža ekoloških živil in živil iz shem kakovosti
- Upoštevajo se razpisi za javna naročila oddana po 11.8. 2021
- Dobavnice naj potrjujejo dobavo ekoloških oziroma živil iz shem kakovosti, ki naj se evidentirajo v poročilu o količinah

3. Nadzor in prve ugotovitve

- Lažji nadzor v primeru uporabe e-Kataloga živil GZS
- Nadgradnja aplikacije za preračun utežnih in količinskih enot (e-Računi, Vasco)

4. Dileme in odgovori

- Zavezanci so delež ekoloških živil in živil iz shem kakovosti dolžni zagotoviti ob koncu zaključenega JN in ne za vsako leto posebej, poročilo pa je potrebno pripraviti za vsako leto realizacij posebej
- Poročilo naročnik pripravi v roku treh mesecev po plačilu zadnjega računa
- Obrazec za poročilo ni posebej predpisan

TEŽAVE NAROČNIKA

- Spremembe na trgu in naraščanje cen živil tudi do 500 €/dan (veliki sistemi)
- Stroški vodenja postopkov zaradi sprememb zakonodaje
- Preobremenjenost in/ali premalo usposobljen kader (majhni sistemi)
- Dnevne težave pri dobavi živil (kakovost, napačni proizvodi, premajhne količine, zamude pri dostavi, prekinitvev pogodb)
- Zaupanje v certifikate kakovosti

TEŽAVE DOBAVITELJA

- Nepovezanost dobaviteljev v zadružne sisteme in organizacije proizvajalcev
- Višji stroški pridelave in ekološke zahteve
- Majhna pridelava ekoloških proizvodov
- Spremljanje in slabo razumevanje zakonodaje
- Obnavljanje postopkov certificiranja (3 kontrolne organizacije in 9 shem kakovosti)
- Nadzor nad odgovornimi osebami za JN v velikih poslovnih sistemih (pravne osebe)

REŠITVE

- Povezovanje vseh deležnikov (vrtci, skupnost socialnih zavodov za DSO, aktiv društva ravnateljev in ravnateljic osnovnih šol v lokalnih skupnostih)
- Pomoč zunanjih izvajalcev in ustanoviteljev javnih zavodov (LS) pri pripravi javnih razpisov
- Evidenčno naročanje po posameznih sklopih
- Priprava jedilnikov s strani usposobljenih oseb, dietna prehrana (učiteljice gospodinjskega pouka, nutricionisti)
- Usposabljanja in delavnice s ponudniki na regijski ravni (zanesljivost ponudbe in količin živil po razumni cen)
- Večji sistemi nudijo usluge manjšim sistemom
- Objava primerov dobrih praks na spletni platformi

4. Rešitve

JUNIJ (20. 6. 2022 – 24. 6. 2022)

OBROK V DNEVU DAN V TEDNU	ZAJTRK	DOPOLDANSKA MALICA	KOŠILO	POPOLDANSKA MALICA
PONEDELJEK, 20. 6. 2022	Carski praženec z rozinami (G1a, J, L), čaj	Ovseni kosmiči (G1a, G1e), mleko (L), banana	Bučkna juha s fritati (G1a), naravno pečen svinjski zrezek, čebulni krompir, kuhana zelenjava (L).	Sadje, pirin kruh (G1a, G1d), čaj
TOREK, 21. 6. 2022	Koruzna polenta (G1a), mleko (L)	Čokoladni namaz (L, O), polnozrnat kruh (G1a, G1e), nektarina, čaj SSH: lubenica	Zelenjavna juha, goveji strugano (G1a, Z, Go), široki polnozrnat rezanci (G1a), solata s koruso.	Sadje, polnozrnat kruh (G1a, G1e), čaj
SREDA, 22. 6. 2022	Jajčna omleta (J), pirin kruh (G1a, G1d), kisle kumare (Go), čaj	Bio ovseno pecivo (G1a, G1e), piščančja prsa v ovoju, sir (L), bio marelica	Enolončnica – prajljeno zelje (G1a), marmorni kolač (G1a, L, J), kompot.	Sadje, prepečenec (G1a), čaj
ČETRTEK, 23. 6. 2022	Orehova štručka (G1a, L, O), mleko (L)	Topljeni sir (L), polnozrnat širokaj (G1a, G1b, G1c), paradiznik, sok SSH: češnje	Kremna porova juha, puranja pečenka, ribizi, paradiznikova solata.	Sadje, polbel kruh (G1a)
PETEK, 24. 6. 2022	Prosena kaša na mleku z jabolki in cimetom (G1a, L)	Pica (G1a, L, J, S, Z), paprika, čaj SLADOLED	Fizolova juha z jušnimi zvezdicami (G1a), sojini zrezki (S, Z), zelenjavni pire (L), mešana solata.	Frutabela (G1a, Z)

5. Statistični podatki

- Osnovne šole – 448
- Matični javni vrtci – 108
- Bolnišnice – 24
- Klinike – 11
- Porodnišnice – 4
- Domovi starejših občanov – 57
- Dijaški domovi – 38
- Zapori
- Držani zbor

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO
INŠPEKTORAT RS ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, LOVSTVO IN RIBIŠTVO

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!

Povezanost za prilagajanje na globalne izzive